

Prezes Rady Ministrów

Donald Tusk

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-89-24

Pan Szymon HOŁOWNIA
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy o ratyfikacji Porozumienia w sprawie Środkowoeuropejskiego Programu Wymiany Uniwersyteckiej („CEEPUS IV”), podpisanego w Warszawie dnia 20 września 2023 r.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych zostali upoważnieni Minister Nauki oraz Minister Spraw Zagranicznych.

Z poważaniem
Donald Tusk
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

o ratyfikacji Porozumienia w sprawie Środkowoeuropejskiego Programu Wymiany Uniwersyteckiej („CEEPUS IV”), podpisanego w Warszawie dnia 20 września 2023 r.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Porozumienia w sprawie Środkowoeuropejskiego Programu Wymiany Uniwersyteckiej („CEEPUS IV”), podpisanego w Warszawie dnia 20 września 2023 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel związania Rzeczypospolitej Polskiej umową międzynarodową

Idea stworzenia programu wymiany edukacyjnej krajów Europy Środkowej, przedstawiona przez Stronę austriacką w 1992 r., zyskała aprobatę Bułgarii, Polski, Słowacji, Słowenii i Węgier. Kraje te podpisały w dniu 8 grudnia 1993 r. Porozumienie w sprawie ustanowienia współpracy w dziedzinie edukacji i kształcenia w ramach Środkowoeuropejskiego programu studiów uniwersyteckich (CEEPUS).

Dnia 22 sierpnia 1994 r. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej złożył Ministerstwu Edukacji i Kultury Republiki Węgierskiej, jako depozytariuszowi, dokument ratyfikacyjny do Porozumienia pomiędzy Republiką Austrii, Republiką Bułgarii, Republiką Węgierską, Rzeczpospolitą Polską, Republiką Słowacką i Republiką Słowenii ustanawiającego współpracę w dziedzinie edukacji i kształcenia w ramach Środkowoeuropejskiego programu wymiany uniwersyteckiej (CEEPUS), sporządzonego w Budapeszcie dnia 8 grudnia 1993 r.

Program CEEPUS był pierwszym programem współpracy wielostronnej w dziedzinie edukacji krajów Europy Środkowej. Z upływem czasu, doceniając znaczenie ustanowionego Programu, do Porozumienia przystępowały kolejne państwa: Chorwacja, Czechy i Rumunia. Podstawowym celem Programu było wspieranie międzynarodowej mobilności w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego zarówno uczniów i nauczycieli szkół policealnych, jak i studentów oraz nauczycieli akademickich. Umożliwiał on intensyfikację kontaktów między szkołami i szkołami wyższymi krajów, będących Stronami Porozumienia.

W Zagrzebiu dnia 9 marca 2003 r. podpisane zostało nowe Porozumienie pomiędzy Republiką Austrii, Republiką Bułgarii, Republiką Chorwacji, Republiką Czeską, Republiką Węgierską, Rzeczpospolitą Polską, Rumunią, Republiką Słowacką i Republiką Słowenii promujące współpracę w dziedzinie szkolnictwa wyższego w ramach Środkowoeuropejskiego Programu Wymiany Uniwersyteckiej (CEEPUS II). Porozumienie to zawężyło zakres przedmiotowy realizacji współpracy i wymiany, ograniczając go tylko do obszaru szkolnictwa wyższego oraz zawierało rozwiązania sprzyjające realizacji celów „procesu Bolońskiego”.

W Budwie dnia 25 marca 2010 r. podpisane zostało kolejne Porozumienie w sprawie Środkowoeuropejskiego Programu Wymiany Uniwersyteckiej („CEEPUS III”). Sygnatariuszami Porozumienia były: Republika Albanii, Republika Austrii, Republika Bułgarii, Bośnia i Hercegowina, Republika Chorwacji, Republika Czeska, Republika

Węgierska, Rzeczpospolita Polska, Czarnogóra, Republika Macedonii, Rumunia, Republika Serbii, Republika Słowacka oraz Republika Słowenii.

Aktualnie ze Strony polskiej w realizacji Programu CEEPUS III uczestniczą głównie szkoły wyższe nadzorowane przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego, ministra właściwego do spraw zdrowia oraz ministra właściwego do spraw infrastruktury.

W ramach Programu:

- a) tworzone są sieci akademickie przy udziale partnerów z Państw Stron Porozumienia;
- b) przyznawane są stypendia na staże krótkoterminowe, studia semestralne, praktyki oraz inne formy kształcenie zgodnie z Programem Wykonawczym;
- c) o stypendia CEEPUS III mogą aplikować studenci, doktoranci oraz nauczyciele akademicy.

Funkcjonowanie Programu opiera się na następujących zasadach:

- a) brak transferu pieniędzy (tzw. współpraca bezdewizowa) – każdy kraj uczestniczący zabezpiecza odpowiednią pulę miesięcy stypendialnych i pokrywa koszty podróży swoich stypendystów do i z miejsca odbywania stażu oraz koszty pobytu obcokrajowców w ramach zadeklarowanej puli stypendialnej,
- b) nie tworzy się w krajach uczestniczących żadnych dodatkowych struktur zarządzających Programem:
  - do obsługi wykorzystywane są istniejące jednostki/komórki organizacyjne, w strukturach których wyodrębniane są tzw. Krajowe Biura Programu CEEPUS III (Polskie Biuro CEEPUS jest umiejscowione w Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej nadzorowanej przez Ministra Nauki),
  - w sytuacji, kiedy szkoła wyższa wchodzi do projektu jako uczelnia partnerska, wyznaczani są koordynatorzy, którzy ustalają „ruch osobowy” wewnątrz danego projektu, w ramach przyznanych limitów stypendialnych.

Do koordynacji realizacji oraz promowania Programu na forum międzynarodowym powołane zostało w 1993 r. Centralne Biuro Programu CEEPUS, finansowane w całości przez Stronę austriacką.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 Porozumienia podpisanego w Budvie dnia 25 marca 2010 r., pozostaje ono w mocy przez okres 7 lat i zgodnie z art. 10 ust. 3 będzie automatycznie przedłużone na kolejny okres 7 lat, chyba że Wspólny Komitet jednogłośnie podejmie inną decyzję. Działając na podstawie art. 10 ust. 3 Porozumienia CEEPUS III, Strona polska notyfikowała chęć przedłużenia obowiązywania Porozumienia CEEPUS o kolejne 7 lat, przedłużając tym samym jego obowiązywanie do 30 kwietnia 2025 r. Rzeczpospolita Polska jest więc jego Stroną i aktywnie uczestniczy w realizacji ustanowionego programu współpracy.

W roku 2019 Sygnatariusze Porozumienia CEEPUS III podczas XXI posiedzenia Komitetu Wspólnego Ministrów Programu CEEPUS w Zagrzebiu w 2019 r. wyrazili chęć kontynuowania współpracy w tym formacie oraz zadeklarowali gotowość podjęcia negocjacji nad nową umową międzynarodową regulującą działanie programu CEEPUS po 30 kwietnia 2025 r. Projekt Porozumienia został wypracowany w trakcie roboczych uzgodnień między stronami Porozumienia CEEPUS III oraz Centralnym Biurem CEEPUS, w tym podczas IX Spotkania Wyższych Urzędników Programu CEEPUS III w Wiedniu w 2021 r. oraz prac Wirtualnej Grupy Roboczej Wyższych Urzędników w marcu 2022 r.

W nowym Porozumieniu proponuje się, aby zasady organizacji i przebiegu współpracy międzyuczelnianej w ramach nowego Programu CEEPUS IV były podobne do określonych w aktualnie obowiązującym Porozumieniu, z tym że dodatkowo możliwe będzie przyznawanie stypendiów na udział w kształceniu zdalnym, nauczaniu zdalnym oraz hybrydowych formach kształcenia oraz nauczania. Ponadto Stypendium CEEPUS IV będzie mogło być przyznane również pracownikom uczelni będącej członkiem sieci akademickiej w celu rozwoju potencjału oraz wsparcia wspólnych działań podejmowanych przez partnerów w ramach sieci akademickiej.

Porozumienie w sprawie Środkoeuropejskiego Programu Wymiany Uniwersyteckiej („CEEPUS IV”) zostało podpisane 20 września 2023 r. w Warszawie przez Republikę Albanii, Republikę Austrii, Bośnię i Hercegowinę, Republikę Bułgarii, Republikę Chorwacji, Republikę Czeską, Węgry, Rzeczpospolitą Polską, Republikę Mołdawii, Czarnogórę, Republikę Macedonii Północnej, Rumunię, Republikę Serbii, Republikę Słowacką oraz Republikę Słowenii.

Strona czeska w dniu 6 lutego 2024 r. złożyła do depozytariusza umowy (Centralnego Biura CEEPUS) dokument zatwierdzający Porozumienie, zawierający zastrzeżenie w

odniesieniu do artykułu 8 Porozumienia. Artykuł 8 ustanawia procedurę arbitrażową jako sposób rozstrzygnięcia wszelkich sporów dotyczących interpretacji lub stosowania Porozumienia albo programu wykonawczego. Republika Czeska nie jest gotowa do ponoszenia jakichkolwiek kosztów, które mogą powstać w związku z przewidywanym trybunałem arbitrażowym lub samą procedurą arbitrażową, oraz uważa, że Centralne Biuro CEEPUS nie może być, zgodnie z art. 8 ust. 1, stroną sporu.

2. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Najważniejsze różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym polegają na tym, że w ramach nowego Programu będą wspierane nie tylko osoby wyjeżdżające do uczelni państw współpracujących w celu odbycia części studiów, prowadzenia zajęć dydaktycznych lub realizacji projektów badawczych, ale również osoby biorące udział w kształceniu zdalnym, nauczaniu zdalnym oraz hybrydowych formach kształcenia oraz nauczania.

Ponadto stypendium CEEPUS IV może być również przyznane pracownikom uniwersytetów tworzących sieci akademickie CEEPUS IV na realizację wspólnych działań podejmowanych przez partnerów w ramach danej sieci. Kraj wysyłający może również wprowadzić dodatkowe świadczenia na rzecz osób pozostających w trudnej sytuacji materialnej, osób niedostatecznie reprezentowanych lub osób z niepełnosprawnościami, zachęcające tym samym do wzięcia udziału w wymianie nowe grupy stypendystów.

Porozumienie przewiduje również możliwość otwarcia się Państw Stron Porozumienia, na podstawie indywidualnej decyzji każdego kraju i w ramach dodatkowej puli stypendiów, na udział w wymianie w ramach sieci akademickich CEEPUS IV studentów i nauczycieli akademickich z instytucji szkolnictwa wyższego działających w krajach niebędących stroną Porozumienia. Rozwiązanie to pozwoli nawiązać współpracę z instytucjami z krajów trzecich oraz wzbogacić realizowane formy kształcenia przez odmienną perspektywę akademicką. Współpraca ta będzie stanowiła formę przygotowania dla krajów trzecich przed pełnym przystąpieniem do Porozumienia. Nowe Porozumienie dopuszcza również, aby Wspólny Komitet Ministrów uznał jednogłośnie współpracę z wybranym krajem niebędącym stroną Porozumienia za wspólne zainteresowanie. Pozwoli to na przyznanie przez Państwa Strony Porozumienia studentom i nauczycielom akademickim z powyższego kraju stypendiów z puli miesięcy stypendialnych CEEPUS IV niewykorzystanych w ramach sieci akademickich CEEPUS IV.

Dodatkowo Porozumienie doprecyzowuje zadania realizowane przez Krajowe Biura Programu CEEPUS IV, nakładając jednocześnie na nie nowe obowiązki polegające m.in. na zapewnieniu doradztwa potencjalnym beneficjentom w zakresie współpracy w sieciach akademickich CEEPUS IV oraz oferty stypendialnej, a także podejmowaniu niezbędnych działań we współpracy z Centralnym Biurem CEEPUS w celu pełnej realizacji ogólnego rozporządzenia o ochronie danych. Porozumienie dookreśla również, iż Dyrektorem Centralnego Biura CEEPUS jest Sekretarz Generalny.

Porozumienie pozostanie w mocy przez siedem lat od daty wejścia w życie, tj. od 1 maja 2025 r. Nie został przewidziany mechanizm przedłużenia okresu obowiązywania Porozumienia.

Pozostałe zmiany odróżniające zapisy aktualnie obowiązującego Porozumienia (CEEPUS III) od Porozumienia (CEEPUS IV) mają raczej charakter zmian redakcyjnych oraz precyzujących i wynikają z doświadczeń związanych z wieloletnim okresem funkcjonowania Programu CEEPUS III.

3. Skutki związane z wejściem w życie umowy międzynarodowej

Skutki polityczne i społeczne

Dzięki związaniu się Polski Porozumieniem ustanawiającym Program CEEPUS IV, utrzymane zostaną korzystne i stabilne warunki, pozwalające na bardziej intensywny rozwój współpracy w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego z krajami Europy Środkowej i Południowej. Polskie szkoły wyższe i jednostki naukowe będą miały zagwarantowaną możliwość kontynuowania współpracy, pogłębiania nawiązanych kontaktów i prowadzenia wymiany z partnerami zagranicznymi, w tym również w formie zdalnej, uzyskując wsparcie w formie stypendiów przyznawanych osobom uczestniczącym w tej formie współpracy międzynarodowej.

Realizacja Programu CEEPUS IV będzie stanowić istotny element współpracy państw leżących w Europie Środkowej i Południowej, która wpłynie na podniesienie poziomu i jakości kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych, a także na podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich i rozwój młodej kadry naukowej. Kontynuowana będzie wymiana stażystów, mająca charakter bezdewizowy.

W ramach obecnie realizowanego Programu CEEPUS III dotychczas uczestniczyło co roku w różnych formach kształcenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych ok. 300 polskich studentów i uczestników studiów doktoranckich oraz ok. 350 nauczycieli akademickich.

Ponadto średnio w ciągu roku akademickiego przyjeżdża do Polski ok. 300 zagranicznych studentów i doktorantów oraz ok. 300 nauczycieli akademickich (co daje ok. 550–600 staży rocznie). Polska jest też wiodącym uczestnikiem Programu zarówno pod względem liczby realizowanych staży akademickich, jak i liczby instytucji uczestniczących w sieciach akademickich.

Skutki gospodarcze i finansowe

Zwiążanie się Polski umową międzynarodową nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek sektora finansów publicznych. W projektach budżetu państwa na poszczególne lata są planowane odpowiednie środki finansowe na realizację wymiany stypendialnej w ramach aktualnie realizowanego Programu CEEPUS III i będą również przewidziane na współpracę realizowaną w ramach przedsięwzięcia CEEPUS IV, głównie w części pozostającej w dyspozycji Ministra Nauki. Ponadto ministrowie nadzorujący uczelnie artystyczne, medyczne i morskie deklarują co roku pulę kilkunastu lub kilkadziesiątu miesięcy stypendialnych.

W budżecie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego zapewniane są również co roku środki finansowe na pokrycie kosztów funkcjonowania Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, która pełni rolę Krajowego Biura Programu CEEPUS i nadal będzie pełnić tę rolę po przekształceniu Programu CEEPUS III w Program CEEPUS IV.

Skutki prawne

Podmiotami prawa krajowego, których dotyczy Porozumienie będą: szkoły wyższe i jednostki naukowe, Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej jako Krajowe Biuro CEEPUS oraz ministrowie nadzorujący szkoły wyższe. Ponadto jego postanowienia dotyczą studentów, uczestników studiów doktoranckich, nauczycieli akademickich oraz pracowników uczelni.

W celu wykonania postanowień Porozumienia nie będzie konieczne wydanie dodatkowych aktów normatywnych lub dokonywanie zmian w przepisach prawa wewnętrznego. Realizacja Porozumienia będzie następowała z uwzględnieniem istniejących przepisów prawnych: ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o *Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej* (Dz. U. z 2023 r. poz. 843).

4. Tryb związania umową międzynarodową

Wybór trybu związania Polski umową międzynarodową podyktowany został zakresem przedmiotowym Porozumienia. Mając na uwadze fakt, że postanowienia Porozumienia:

- nakładają na Państwa będące Stronami określone zobowiązania (np. obowiązek ustanowienia narodowych biur Programu, zabezpieczenia środków finansowych na ich działalność oraz na wymianę stypendialną),
- wymagają, aby uczelnie zainteresowane udziałem w sieci CEEPUS IV spełniały określone warunki,
- ustalają kryteria związane z ubieganiem się o stypendia w ramach Programu CEEPUS IV,

związanie Rzeczypospolitej Polskiej umową międzynarodową powinno nastąpić w trybie ratyfikacji.

Regulacje określone w Porozumieniu są zgodne z ustawodawstwem wewnętrznym, a w szczególności z przepisami ustawy – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, które regulują przyjmowanie cudzoziemców na różne formy kształcenia oraz udzielenie urlopu nauczycielowi akademickiemu m.in. w celu odbycia za granicą kształcenia, stażu naukowego albo dydaktycznego, albo uczestnictwa we wspólnych badaniach naukowych. Respektują one autonomię szkół wyższych i dają możliwość wszystkim zainteresowanym osobom, które spełniają określone wymagania formalne, udział w realizacji współpracy z partnerami regionu Europy Środkowej i Południowej.

Postanowienia Porozumienia spełniają przesłanki określone w art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji RP – spraw uregulowanych w ustawie lub w których Konstytucja wymaga ustawy, ponieważ wymiana akademicka w ramach Porozumienia będzie się odbywać zgodnie z ustawą – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, w tym z przepisami rozdziału VIII Cudzoziemcy w systemie szkolnictwa wyższego i nauki.

Mając powyższe na względzie, zachodzi zatem potrzeba ratyfikowania Porozumienia za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie.

Porozumienie wejdzie w życie 1 maja 2025 r. dla Państw Sygnatariuszy, które złożą do tego czasu dokumenty potwierdzające przyjęcie Porozumienia. Porozumienie pozostanie w mocy przez siedem lat od dnia wejścia w życie. Dla Państw Sygnatariuszy, które złożą dokument przyjęcia Porozumienia po tym jak wejdzie ono w życie zgodnie z artykułem 10

ustęp 1, niniejsze Porozumienie wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia dokumentu przyjęcia.

5. Porozumienie nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

Porozumienie
w sprawie
Środkowoeuropejskiego Programu Wymiany Uniwersyteckiej
(„CEEPUS IV”)

Umawiające się Strony podzielają poniższą wizję oraz uznają istotność:

- dążenia do prawdy, zasadniczej roli nauki w tworzeniu cywilizacji i przekazywania wiedzy z pokolenia na pokolenie jako szczególnie szlachetną działalność człowieka,
- regionalnej wymiany akademickiej za ważny instrument przezwycięzania wzajemnych stereotypów,
- długoterminowej współpracy akademickiej w formule wysokiej jakości, tematycznych sieci akademickich poprzez zapewnienie odpowiednich ram dla mobilności studentów, doktorantów, badaczy, nauczycieli akademickich i pracowników uniwersyteckich,
- rozwoju uznawalności okresów studiów odbytych za granicą jak również kwalifikacji uzyskanych w ramach studiów wyższych pomiędzy uniwersytetami oraz wzmocnienia środkowoeuropejskiego charakteru uniwersyteckich programów nauczania,
- promowania współpracy regionalnej w dziedzinie szkolnictwa wyższego w ramach realizacji Środkowoeuropejskiego Programu Wymiany Uniwersyteckiej, zwanego dalej „CEEPUS IV”.

Umawiające się Strony zobowiązały się do uznania:

- kluczowej roli, jaką odgrywa szkolnictwo wyższe w realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych,
- celów Procesu Bolońskiego i związanych z nim późniejszych Komunikatów, przyczyniających się tym samym do dalszej realizacji Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego,

oraz mając na względzie:

- strategiczne ramy Europejskiego Obszaru Edukacji dla kształcenia i szkolenia (2021–2030), Partnerstwa Wschodniego Unii Europejskiej oraz Programu Unii Europejskiej na rzecz Bałkanów Zachodnich w zakresie innowacji, badań naukowych, edukacji, kultury, młodzieży i sportu,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

1. Współpraca między Umawiającymi się Stronami w dziedzinie szkolnictwa wyższego i związanych z nim badań naukowych, w szczególności w zakresie współpracy międzyuczelnianej i wymiany uniwersyteckiej, będzie promowana zgodnie z niniejszym Porozumieniem.

2. Współpraca określona w ustępie 1, z wyjątkiem stypendiów, określonych w artykule 2 ustęp 6 oraz ustęp 7, będzie odbywała się w ramach sieci akademickich CEEPUS IV, jak określono w niniejszym Porozumieniu.

3. Stypendia CEEPUS IV są stypendiami kompleksowymi, które będą przyznawane na pokrycie kosztów utrzymania, kosztów korzystania z laboratoriów, w stosownych przypadkach, zgodnie z ogólnymi praktykami kraju przyjmującego, jak również kosztów zakwaterowania oraz ubezpieczenia na wypadek nagłych zachorowań lub następstw nieszczęśliwych wypadków w trakcie pobytu w kraju przyjmującym, w stosownych przypadkach. Wysokość stypendium CEEPUS IV będzie proporcjonalna do kosztów utrzymania w danym kraju przyjmującym i inflacji w tym kraju.

4. Ponadto stypendia CEEPUS IV mogą być przyznane na pokrycie kosztów związanych z uczestnictwem w kształceniu zdalnym, nauczaniu zdalnym oraz hybrydowych formach kształcenia oraz nauczania. Stypendia na pokrycie tych kosztów będą stanowiły uzupełnienie wymiany fizycznej zgodnie z odpowiednimi krajowymi procedurami oraz Programem Wykonawczym. W takim przypadku, stypendium CEEPUS IV może być przyznane na realizację celów niezwiązanych z wymianą uniwersytecką.

5. W ramach niniejszego Porozumienia nie przewiduje się transferu funduszy między Umawiającymi się Stronami. Stypendia CEEPUS IV będą finansowane przez kraj przyjmujący. Koszty dodatkowe związane z wyjazdem będą, w stosownych przypadkach, finansowane przez kraj wysyłający. Dopłata do dodatkowych kosztów wyjazdu może być przeznaczona na koszty podróży, świadczenia na rzecz osób pozostających w trudnej sytuacji materialnej, osób niedostatecznie reprezentowanych, osób z niepełnosprawnościami oraz inne dodatkowe wydatki, w stosownych przypadkach. Zachęca się Umawiające się Strony i uczestniczące w programie uniwersytety do zapewnienia dobrowolnego dodatkowego finansowania działań podejmowanych w ramach CEEPUS IV.

6. Zgodnie z niniejszym Porozumieniem i regulaminem, który zostanie przyjęty przez Wspólny Komitet Ministrów, Umawiające się Strony będą w rocznych odstępach informowały o swoich limitach miesięcy stypendialnych (wewnętrzna „Jednostka rozliczeniowa CEEPUS IV”) na każdy nadchodzący rok akademicki. Minimalny wymagany wkład będzie wynosić 100 miesięcy stypendialnych CEEPUS IV.

7. Stypendia CEEPUS IV nie będą pokrywały kosztów ogólnych ani wydatków związanych z celami organizacyjnymi i administracyjnymi. Zachęca się Umawiające się Strony i uczestniczące w programie uniwersytety do zapewnienia dobrowolnego dodatkowego finansowania na pokrycie tych kosztów lub wydatków.

8. W stosownych przypadkach i zgodnie z Programem Wykonawczym, niewykorzystane miesiące stypendialne CEEPUS IV mogą zostać użyte do sfinansowania spotkań koordynacyjnych w ramach sieci akademickich CEEPUS IV.

Artykuł 2

1. W rozumieniu niniejszego Porozumienia, określenie „Uniwersytet” oznacza instytucję prowadzącą kształcenie na poziomie wyższym, uznaną przez kompetentny organ Umawiającej się Strony za wchodzącą w skład jej systemu szkolnictwa wyższego. Każda z Umawiających się Stron będzie raz w roku, przed otwarciem naboru wniosków w Elektronicznym Systemie Rejestracji Sieci, przedstawiać listę uniwersytetów kwalifikujących się do udziału w CEEPUS IV.

2. W rozumieniu niniejszego Porozumienia, określenie „rok akademicki” oznacza okres od 1 września do 31 sierpnia następnego roku. Dаты rozpoczęcia i zakończenia roku akademickiego mogą się różnić w zależności od krajowych regulacji Umawiających się Stron.

3. Studenci kształcący się w uniwersytetach, niezależnie od kierunku studiów, mogą ubiegać się o stypendia CEEPUS IV, do stopnia doktora włącznie. Okres studiów, kształcenia lub praktyki zawodowej będzie realizowany w uniwersytecie lub w instytucji przyjmującej będącej członkiem sieci akademickiej CEEPUS IV zgodnie z niniejszym Porozumieniem oraz Programem Wykonawczym, pod warunkiem że punkty ECTS uzyskane w trakcie okresu studiów, kształcenia lub praktyki zawodowej zostaną uznane przez uniwersytet macierzysty studenta.

Instytucja komercyjna, instytucja badawcza, instytucja rządowa lub inna organizacja kraju przyjmującego, w stosownych przypadkach, może również pełnić rolę instytucji przyjmującej, zgodnie z Programem Wykonawczym.

4. Program CEEPUS IV będzie wspierać wymianę nauczycieli akademickich, tj. pracowników dydaktycznych, badawczych i/lub w dziedzinie sztuki, przez przyznawanie stypendiów CEEPUS IV, w celu promowania ponadnarodowej współpracy między uniwersytetami i środkowoeuropejskiego charakteru uniwersyteckich programów nauczania, zgodnie z Programem Wykonawczym.

5. Stypendium CEEPUS IV może być również przyznane pracownikom uniwersytetu będącego członkiem sieci akademickiej CEEPUS IV w celu rozwoju potencjału w ramach sieci akademickiej CEEPUS IV oraz wsparcia wspólnych działań podejmowanych przez partnerów w ramach sieci akademickiej CEEPUS IV, zgodnie z Programem Wykonawczym.

6. Niewykorzystane w ramach sieci akademickich CEEPUS IV miesiące stypendialne CEEPUS IV mogą być również przyznane studentom uniwersytetów spoza sieci akademickich CEEPUS IV oraz nauczycielom akademickim lub pracownikom uniwersytetów spoza sieci akademickich CEEPUS IV („Freemovers”), zgodnie z Programem Wykonawczym oraz pod warunkiem, że stworzono specjalne warunki kształcenia oraz uczestnictwa nauczycieli akademickich w procesie dydaktycznym na danym uniwersytecie.

7. Każda z Umawiających się Stron może zaakceptować i przyznać stypendia na udział w ramach sieci akademickich CEEPUS IV studentom i nauczycielom akademickim z instytucji szkolnictwa wyższego działających w krajach niebędących stroną Porozumienia, zgodnie z krajowymi regulacjami oraz na podstawie indywidualnej decyzji Umawiającej się Strony. Umawiające się Strony będą informowały o dodatkowym limicie miesięcy stypendialnych CEEPUS IV na każdy nadchodzący rok akademicki, na realizację tych zadań, które będą powiązane z działaniami określonymi w Programie Wykonawczym.

Jeśli Wspólny Komitet Ministrów uzna jednogłośnie współpracę z wybranym krajem niebędącym stroną Porozumienia za wspólne zainteresowanie, studentom i nauczycielom akademickim z instytucji szkolnictwa wyższego działających we wskazanym kraju niebędącym stroną Porozumienia mogą być przyznane stypendia, pod warunkiem, że Umawiająca się Strona posiada niewykorzystane w ramach sieci akademickich CEEPUS IV miesiące stypendialne CEEPUS IV. W stosownych przypadkach, powyższe niewykorzystane miesiące stypendialne CEEPUS IV mogą być przyznane studentom i nauczycielom akademickim z kraju niebędącego stroną Porozumienia zgodnie z Programem Wykonawczym.

Artykuł 3

1. Niniejszym tworzy się Wspólny Komitet Ministrów, zwany dalej „Wspólnym Komitetem”, złożony z jednego przedstawiciela każdej z Umawiających się Stron. Wspólny Komitet jest odpowiedzialny za wszystkie przedsięwzięcia i decyzje niezbędne do zapewnienia realizacji niniejszego Porozumienia, z zatwierdzaniem sprawozdań z oceny programu włącznie. Nie rzadziej niż raz na dwa lata Wspólny Komitet uchwali Program Wykonawczy w ramach CEEPUS IV.

2. Wspólny Komitet będzie się spotykał tak często jak uzna za stosowne, jednak nie rzadziej niż raz na dwa lata. Uchwali własny regulamin działania i wybierze jednego spośród swych członków na Przewodniczącego na okres dwóch lat. Będzie mógł utworzyć grupy robocze niezbędne dla realizacji niniejszego Porozumienia i decydować o ich składzie.

3. Wspólny Komitet będzie się starał podejmować wszystkie decyzje w drodze konsensusu. W przypadku bezskutecznego wyczerpania wszystkich możliwości osiągnięcia konsensusu, decyzja zostanie podjęta w ostateczności większością dwóch trzecich głosów obecnych (obecność fizyczna lub zdalna) członków Wspólnego Komitetu.

4. Wspólny Komitet będzie jednogłośnie podejmował decyzje dotyczące łącznej liczby miesięcy stypendialnych CEEPUS IV zgodnie z artykułem 1 ustęp 6.

Artykuł 4

1. Decyzje dotyczące procedury selekcji sieci akademickich CEEPUS IV będą podejmowane przez grupę roboczą Wspólnego Komitetu.

2. Każda z Umawiających się Stron powoła Krajową Komisję przedstawicieli środowiska akademickiego i/lub innych ekspertów dla wsparcia procesu selekcji określonego w ustępie 1.

3. Każda z Umawiających się Stron powoła Krajowe Biuro CEEPUS, które będzie miało następujące obowiązki:

- a. Realizacja programu CEEPUS IV zgodnie z krajowymi regulacjami oraz regulacjami finansowymi.
- b. Promowanie Programu CEEPUS IV oraz informowanie o nim. Upowszechnianie na poziomie krajowym efektów współpracy.
- c. Zapewnienie doradztwa potencjalnym beneficjentom w zakresie współpracy w sieciach akademickich CEEPUS IV oraz oferty stypendialnej.
- d. Przyjmowanie i formalna ocena wniosków oraz organizowanie ewaluacji sieci akademickich CEEPUS IV przez ekspertów na poziomie krajowym.
- e. Przyznawanie stypendiów zgodnie z Programem Wykonawczym oraz krajowymi regulacjami.
- f. Organizowanie wypłat stypendiów zgodnie z krajowymi regulacjami oraz regulacjami finansowymi Umawiającej się Strony.
- g. Zapewnienie doradztwa Umawiającym się Stronom w zakresie aktualnej współpracy w ramach CEEPUS IV.
- h. Przeprowadzanie krajowej oceny współpracy oraz, w stosownych przypadkach, udział we wszechstronnej ocenie współpracy.
- i. Podejmowanie niezbędnych działań we współpracy z Centralnym Biurem CEEPUS w celu pełnej realizacji rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

4. Umawiające się Strony powiadomią Centralne Biuro CEEPUS o powołaniu ich Krajowego Biura CEEPUS.

5. Krajowe Biuro CEEPUS będzie uczestniczyło w spotkaniach organizowanych przez Centralne Biuro CEEPUS.

6. Każda z Umawiających się Stron podejmie działania w celu zapewnienia, że jej Krajowe Biuro CEEPUS posiadać będzie środki niezbędne do wypełniania jego funkcji.

Artykuł 5

1. Niniejszym powołuje się Centralne Biuro CEEPUS w Wiedniu. Centralne Biuro CEEPUS będzie miało taką zdolność prawną jaka jest niezbędna do wykonywania jego funkcji.

2. Dyrektorem Centralnego Biura CEEPUS jest Sekretarz Generalny. Sekretarz Generalny Centralnego Biura CEEPUS będzie wybierany, na wniosek zgłoszony przez Republikę Austrii, na siedmioletnią kadencję większością dwóch trzecich głosów członków Wspólnego Komitetu. Sekretarz Generalny może być zmieniony przed upływem jego kadencji na podstawie jednomyślnej decyzji Wspólnego Komitetu.

3. Infrastruktura niezbędna do wypełniania funkcji Centralnego Biura CEEPUS, w tym wynagrodzenia Sekretarza Generalnego i pracowników Biura, będą finansowane przez Republikę Austrii.

4. Koszty przedstawicieli Umawiających się Stron lub jakiegokolwiek personelu delegowanego do Centralnego Biura CEEPUS będą pokrywane przez odpowiednie Umawiające się Strony.

5. Zachęca się każdą z Umawiających się Stron do zapewnienia dobrowolnego finansowania działań Centralnego Biura CEEPUS w celu dalszego usprawnienia realizacji współpracy.

6. Centralne Biuro CEEPUS będzie pełniło funkcję koordynacyjną i oceniającą, a Umawiające się Strony zachowają pełną władzę i kontrolę nad odpowiednimi krajowymi budżetami przeznaczonymi na współpracę.

7. Centralne Biuro CEEPUS będzie w szczególności:

- a. Informować Wspólny Komitet podczas jego kolejnych posiedzeń o decyzjach podjętych przez Sekretarza Generalnego w okresie między posiedzeniami Wspólnego Komitetu w pilnych sprawach technicznych i administracyjnych.
- b. Przygotowywać roczne sprawozdania z dokonanych postępów i przeprowadzać wszechstronną ocenę realizacji niniejszego Porozumienia.
- c. Przedstawiać propozycje dotyczące dalszego rozwoju współpracy.
- d. Przygotowywać i organizować posiedzenia Wspólnego Komitetu oraz grup roboczych, a także sporządzać protokoły z tych spotkań.
- e. Wspierać realizację decyzji podjętych przez Wspólny Komitet.
- f. Rozwijać wspólną strategię kontaktów zewnętrznych na rzecz współpracy oraz doradzać Umawiającym się Stronom w zakresie działań informacyjnych.
- g. Rozpowszechniać informacje o współpracy między uczestniczącymi w programie uniwersytetami Umawiających się Stron.

Artykuł 6

1. Umawiające się Strony podejmą, w zgodzie z niniejszym Porozumieniem, wszelkie wysiłki aby uniknąć ograniczeń w swobodnym przepływie i pobycie osób uczestniczących w wymianie stypendialnej CEEPUS IV.

2. Umawiające się Strony podejmą stosowne działania w ramach swego prawa krajowego w celu wyeliminowania przeszkód administracyjnych i finansowych dla zapewnienia pełnej realizacji programu.

Artykuł 7

Wspólny Komitet dokona przeglądu funkcjonowania niniejszego Porozumienia przed upływem czwartego roku akademickiego po jego wejściu w życie. Przegląd ten będzie się opierał na wszechstronnej ocenie współpracy.

Artykuł 8

1. Każdy spór między Umawiającymi się Stronami lub między Umawiającymi się Stronami a Centralnym Biurem CEEPUS, dotyczący interpretacji lub stosowania niniejszego Porozumienia albo Programu Wykonawczego będzie rozstrzygany w drodze negocjacji i konsultacji w dobrej wierze między stronami sporu. Jakikolwiek spór, który nie może być rozstrzygnięty w ten sposób będzie rozstrzygany polubownie przez Wspólny Komitet. W tym celu Wspólny Komitet może utworzyć grupę roboczą, zgodnie z artykułem 3 ustęp 2 niniejszego Porozumienia. Grupa robocza może udzielić Wspólnemu Komitetowi rekomendacji dla rozstrzygnięcia sporu. W przypadku gdy spór między Umawiającymi się Stronami nie może zostać rozstrzygnięty przez Wspólny Komitet, którakolwiek ze stron w sporze może zgłosić spór do arbitrażu.

2. Trybunał arbitrażowy będzie się składał z trzech członków. Każda ze stron w sporze wyznaczy jednego arbitra. Wybrani arbitrzy wyznaczą trzeciego arbitra, który będzie działał jako Przewodniczący trybunału.

3. Trybunał arbitrażowy wyznaczy swoją siedzibę i uchwali własny regulamin działania.

4. Orzeczenia trybunału arbitrażowego będą zapadać większością głosów jego członków. Członkowie trybunału arbitrażowego nie mogą wstrzymać się od głosowania. Orzeczenie trybunału jest ostateczne i wiążące dla wszystkich stron w sporze, bez prawa do odwołania. Strony sporu zastosują się niezwłocznie do orzeczenia. W przypadku sporu w odniesieniu do treści lub zakresu orzeczenia trybunał, w razie potrzeby, większością głosów dokonuje interpretacji orzeczenia na życzenie którejkolwiek ze stron w sporze.

Artykuł 9

1. Niniejsze Porozumienie będzie otwarte do podpisania przez wszystkie Umawiające się Strony Porozumienia CEEPUS III.

2. Niniejsze Porozumienie podlega przyjęciu przez Państwa Sygnatariuszy, zgodnie z ich odpowiednimi krajowymi procedurami. Dokumenty przyjęcia będą składane w Centralnym Biurze CEEPUS, będącym Depozytariuszem niniejszego Porozumienia.

3. Depozytariusz poinformuje wszystkie Umawiające się Strony o otrzymanych notyfikacjach i dokumentach przyjęcia.

4. Oryginał niniejszego Porozumienia zostanie złożony u Depozytariusza.

Artykuł 10

1. Niniejsze Porozumienie wejdzie w życie 1 maja 2025 roku dla Państw Sygnatariuszy, które złożą do tego czasu dokumenty przyjęcia. W przypadku gdy mniej niż trzy dokumenty przyjęcia zostaną złożone do tego dnia, Porozumienie wejdzie w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po złożeniu trzeciego dokumentu przyjęcia Porozumienia. Porozumienie pozostanie w mocy przez siedem lat od dnia wejścia w życie.

2. Dla Państw Sygnatariuszy, które złożą dokument przyjęcia Porozumienia po tym jak wejdzie ono w życie zgodnie z artykułem 10 ustęp 1, niniejsze Porozumienie wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia dokumentu przyjęcia.

3. Każda z Umawiających się Stron może w każdej chwili zaproponować zmianę w niniejszym Porozumieniu. Taka propozycja powinna zostać przedłożona pisemnie Przewodniczącemu Wspólnego Komitetu oraz innym Umawiającym się Stronom co najmniej na sześć tygodni przed posiedzeniem Wspólnego Komitetu, chyba że Wspólny Komitet podejmie inną decyzję. Decyzje dotyczące zmiany niniejszego Porozumienia będą podejmowane przez Wspólny Komitet jednomyślnie. Zmiana będzie poddana procedurze podpisania i przyjęcia przez Umawiające się Strony, zgodnie z ich odpowiednimi procedurami wewnętrznymi. Instrumenty przyjęcia będą składane u Depozytariusza. Zmiana wejdzie w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po dniu złożenia trzeciego dokumentu przyjęcia, chyba że we wprowadzanej zmianie określono inaczej.

Artykuł 11

1. Jakikolwiek państwo niebędące Umawiającą się Stroną Porozumienia ustanawiającego program CEEPUS III może przystąpić do niniejszego Porozumienia na podstawie jednomyślnej decyzji Wspólnego Komitetu. Państwa chcące przystąpić do niniejszego Porozumienia powinny pisemnie zawiadomić o tym fakcie Depozytariusza. Depozytariusz poinformuje inne Umawiające się Strony o zamiarze przystąpienia danego państwa do niniejszego Porozumienia.

2. Dokumenty przystąpienia powinny zostać złożone w Centralnym Biurze CEEPUS. Depozytariusz powiadomi Umawiające się Strony o złożonych dokumentach przystąpienia.

3. W przypadku państwa przystępującego do niniejszego Porozumienia po jego wejściu w życie, niniejsze Porozumienie wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia dokumentu przystąpienia.

4. Państwa, które przystąpią do niniejszego Porozumienia po jego wejściu w życie, będą uczestniczyć w przedsięwzięciach CEEPUS IV zgodnie z Programem Wykonawczym oraz zgodnie z decyzjami Wspólnego Komitetu.

Artykuł 12

Każda z Umawiających się Stron może w każdej chwili odstąpić od niniejszego Porozumienia, po uprzednim pisemnym zawiadomieniu Depozytariusza. Każde takie odstąpienie wejdzie w życie po upływie sześciu miesięcy od dnia otrzymania przez Depozytariusza zawiadomienia o odstąpieniu.

Nie wpłynie to na sieci akademickie CEEPUS IV, działania i czynności rozpoczęte na podstawie niniejszego Porozumienia przed wejściem w życie odstąpienia.

Artykuł 13

Umawiające się Strony uznają znaczenie ochrony danych osobowych i podejmą działania w celu wdrożenia odpowiednich standardów ochrony prywatności w ramach CEEPUS IV.

Umawiające się Strony postanawiają, że standardy ochrony prywatności w ramach CEEPUS IV będą zgodne z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

Sporządzono w Warszawie, w Polsce, dnia 20 września 2023 r. w jednym oryginale w języku angielskim.

W imieniu Republiki Albanii .....

W imieniu Republiki Austrii .....

W imieniu Bośni i Hercegowiny .....

W imieniu Republiki Bułgarii .....

W imieniu Republiki Chorwacji .....

W imieniu Republiki Czeskiej .....

W imieniu Węgier .....

W imieniu Republiki Mołdawii .....

W imieniu Czarnogóry .....

W imieniu Republiki Macedonii Północnej .....

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej .....

W imieniu Rumunii .....

W imieniu Republiki Serbii .....

W imieniu Republiki Słowackiej .....

W imieniu Republiki Słowenii .....

Za zgodność tłumaczenia z oryginałem

Przemysław Skrodzki
Zastępca Dyrektora
Departament Współpracy Międzynarodowej
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
/ – podpisany cyfrowo/

RZĄD REPUBLIKI CZESKIEJ

**20 września 2023 r.
zostało w Warszawie
w imieniu Republiki Czeskiej
podpisane
Porozumienie w sprawie Środkowoeuropejskiego Programu
Wymiany Uniwersyteckiej**

Rząd Republiki Czeskiej dokonał analizy przedmiotowego Porozumienia, które zgodnie z przepisami konstytucyjnymi Republiki Czeskiej przyjmuje i zatwierdza stosownie do artykułu 9 ust. 2 Porozumienia, z zastrzeżeniem w odniesieniu do zapisów artykułu 8 Porozumienia w następującym brzmieniu:

Republika Czeska nie uznaje się za związaną postanowieniami artykułu 8 Porozumienia w sprawie Środkowoeuropejskiego Programu Wymiany Uniwersyteckiej („CEEPUS IV”), podpisanego 20 września 2023 r. w Warszawie (Polska), ustanawiającymi procedurę arbitrażową jako sposób rozstrzygania wszelkich sporów dotyczących interpretacji lub stosowania niniejszego Porozumienia albo programu wykonawczego.

Republika Czeska również nie jest gotowa do ponoszenia jakichkolwiek kosztów, które mogą powstać w związku z przewidywanym trybunałem arbitrażowym lub samą procedurą arbitrażową.

Ponadto Republika Czeska ze względów prawnych uważa za niedopuszczalne, aby Centralne Biuro CEEPUS mogło być, zgodnie z artykułem 8 ustęp 1, stroną sporu. Zdolność ta jest zastrzeżona wyłącznie dla stron umowy a nie dla organu, który pełni jedynie rolę koordynującą i ewaluacyjną sekretariatu niniejszego Porozumienia, i który również nie posiada uprawnienia do autentycznej wykładni niniejszego Porozumienia, ani podmiotowości międzynarodowej czy zdolności do prowadzenia sporu ze stronami umowy, tj. państwami suwerennymi.

W Pradze 28 listopada dwa tysiące dwudziestego trzeciego roku.

Minister Spraw Zagranicznych

Za zgodność tłumaczenia z oryginałem

Przemysław Skrodzki
Zastępca Dyrektora
Departament Współpracy Międzynarodowej
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
/ – podpisany cyfrowo/

Wykaz stron

Porozumienia w sprawie Środkowoeuropejskiego Programu Wymiany Uniwersyteckiej („CEEPUS IV”), podpisanego w Warszawie dnia 20 września 2023 r.

Stronami *Porozumienia w sprawie Środkowoeuropejskiego Programu Wymiany Uniwersyteckiej („CEEPUS IV”)*, podpisanego w Warszawie dnia 20 września 2023 r., po jego wejściu w życie, będą:

1. Republika Albanii;
2. Republika Austrii;
3. Bośnia i Hercegowina;
4. Republika Bułgarii;
5. Republika Chorwacji;
6. Republika Czeska;
7. Węgry;
8. Rzeczpospolita Polska;
9. Republika Mołdawii;
10. Czarnogóra;
11. Republika Macedonii Północnej;
12. Rumunia;
13. Republika Serbii;
14. Republika Słowacka;
15. Republika Słowenii.

Wykaz sygnatariuszy

Porozumienia w sprawie Środkowoeuropejskiego Programu Wymiany Uniwersyteckiej („CEEPUS IV”), podpisanego w Warszawie dnia 20 września 2023 r.

Porozumienie w sprawie Środkowoeuropejskiego Programu Wymiany Uniwersyteckiej („CEEPUS IV”), w dniu 20 września 2023 r. w Warszawie, podpisali:

1. Republika Albanii;
2. Republika Austrii;
3. Bośnia i Hercegowina;
4. Republika Bułgarii;
5. Republika Chorwacji;
6. Republika Czeska;
7. Węgry;
8. Rzeczpospolita Polska;
9. Republika Mołdawii;
10. Czarnogóra;
11. Republika Macedonii Północnej;
12. Rumunia;
13. Republika Serbii;
14. Republika Słowacka;
15. Republika Słowenii.